

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการเป่าโหวด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์
ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส*

THE DEVELOPMENT OF WOT SKILLS LEARNING ACTIVITIES FOR
MATTHAYOMSUKSA 2 STUDENTS AT ANUKOOLNAREE SCHOOL KALASIN
PROVINCE ACCORDING TO DAVIES' INSTRUCTIONAL MODEL
FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN

เนติพงศ์ วุฒิพรหม¹, กมลรัตน์ ทองสว่าง², อภิรักษ์ ภูสง่า³
Netipong Wutthiprom¹, Kamonrut Thongsawang², Aphirak Phoosanga³
โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์¹
Anukoolnaree School, Kalasin Province, Thailand.¹
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ²
Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand.²
วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์³
Roi-Et College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute, Thailand.³
Email : Aof_bie96@outlook.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรี จำนวนนักเรียน 43 คน ซึ่งได้จากวิธีการแบบเจาะจงเลือก เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่องการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการเป่าโหวด ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ โดยการนำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ด้วยค่าทางสถิติ t-test dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 91.96/89.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2)นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวดตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ 2. ทักษะการเป่าโหวด 3. การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ABSTRACT

The objectives of this research were :1) to develop Wot skills learning activities for Matthayomsuksa 2 students at Anukoolnaree school, Kalasin province according to Davies' instructional model for psychomotor domain which has efficiency criteria 70/70, 2) to study students' satisfaction toward learning activities Wot skills for Matthayomsuksa 2 students at Anukoolnaree school, Kalasin province according to Davies' instructional model for psychomotor domain. The simple used in this research were 43 students who were studying Music; obtained by purposive sampling. The instrument used in this research were :1) lesson plans using Davies' instructional model, 5 plans, 10 hours. 2) satisfaction evaluation forms in learning activities Wot skills for Matthayomsuksa 2 students according to Davies' Instructional model for psychomotor domain. Use the obtained data for average achievement, comparing the score with the standard established by statistical t-test dependent samples.

The results of the research showed that: 1) The development of Wot skills learning activities for Matthayomsuksa 2 students at Anukoolnaree school, Kalasin province according to Davies' Instructional model for psychomotor domain has efficacy equaled to 91.96/89.83, which go in line with performance criteria. 2) Students have satisfied toward learning activities Wot skills according to Davies' instructional model for psychomotor domain in highest level.

Keywords : 1. Development of learning activities 2. Wot skills 3. Davies' instructional model for psychomotor domain

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ธรรมชาติของศาสตร์ทางด้านดนตรีเป็นศาสตร์ที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ดังนั้น การศึกษาสาระนี้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีจำเป็นที่ผู้เรียนพึงลงมือปฏิบัติจริงแสดงจริง เพื่อจะได้มีทักษะฝีมือและความชำนาญ (สุนนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์และคณะ, 2557) ซึ่งทักษะทางด้านดนตรีประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน อันได้แก่ ทักษะด้านการฟัง การร้องเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย ความคิดสร้างสรรค์และการอ่าน-เขียนโน้ต (เสกสรร พรหมไชยา, 2548) โดยเครื่องดนตรีที่มีความเหมาะสมกับการนำมาฝึกปฏิบัติทักษะทางดนตรีเบื้องต้น ได้แก่ โหวด เนื่องจากโหวดเป็นเครื่องดนตรีที่ทำซื้อได้สะดวก มีราคาพอเหมาะและเป็นเครื่องดนตรีไทยพื้นบ้านอีสานที่บ่งชี้ความ

เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติและความเป็นไทยอย่างชัดเจน สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะทางดนตรีด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีที่ต่อยอดมาจากทักษะการร้องเพลงใน ชั้นประถมศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งมีความเหมาะสมกับช่วงอายุ และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาทักษะการเป่าโหวดจึงเหมาะสมกับการนำมาใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีซึ่งหากผู้เรียนมีความสนใจจนขวยจะจะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ เรื่อง ทักษะการเป่าโหวด ไปสู่การบรรเลงเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ และพัฒนาทักษะด้านดนตรีนำไปสู่ประโยชน์ในอนาคตได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิจารณ์วิพากษ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลงและเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีและประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาดนตรีโรงเรียนอนุกุลนารี ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนวิชาดนตรี มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติส่วนมากเน้นทักษะการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงเพื่อต้องการปลูกฝังจิตสำนึกรักความเป็นไทย ส่งเสริมให้เด็กไทยเห็นคุณค่าของดนตรี อนุรักษ์ให้ดนตรีในประเทศไทยไม่สูญหายและยังเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีสมาธิใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งโรงเรียนได้มีการเตรียมความพร้อมสนองตอบนโยบายของรัฐบาลที่ให้นักเรียนเล่นดนตรีไทยได้อย่างน้อยคนละ 1 ชนิด จึงทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีในโรงเรียน เมื่อพิจารณาบริบทและการเรียนการสอนวิชาดนตรี โรงเรียนอนุกุลนารีเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 681 คน มีนักเรียนต่อห้องประมาณ 35-45 คน ทำให้การเรียนการสอนวิชาดนตรี มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนเครื่องดนตรี มีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ส่งผลต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน นักเรียนจึงได้เรียนเรื่อง ทักษะการเป่าโหวด จากการสังเกตการณ์เรียนการสอนของผู้วิจัยและการสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา ศ22101 นักเรียนที่ได้เรียนโหวดพบว่านักเรียนไม่มีพื้นฐานการเป่าโหวด ขาดองค์ความรู้พื้นฐานหลักการบรรเลงที่ถูกต้อง นักเรียนบางคนสามารถเป่าโหวดได้แต่ขาดหลักการปฏิบัติที่ถูกต้องและมีความเบื่อหน่ายที่ได้เรียนโหวด ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่

ผู้วิจัยเล็งเห็นปัญหาจึงได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเป่าโหวด ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน เพื่ออนุรักษ์เอกลักษณ์มรดกของไทยให้คงอยู่ ซึ่งโหวดเป็นเครื่องดนตรีของไทยและของชาวอีสาน มีทักษะวิธีการเป่าเป็นเอกลักษณ์โดยเฉพาะเป็นแบบแผนสืบต่อกันมา มีทักษะปฏิบัติย่อยๆ หลายอย่างในการเล่น เช่น วิธีการจับ วิธีการเป่าและการบังคับลม เทคนิคเหล่านี้ถ้าทำถูกต้องตามหลักการจะทำให้เป่าโหวดได้ไพเราะมากขึ้น อีกทั้งโหวดนั้น มีเสียงนุ่มนวลไพเราะน่าฟังอยู่แล้ว ยิ่งช่วยเสริมความไพเราะให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบทำให้การเรียนการสอนเกิดความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น หมั่นฝึกฝนด้วยตนเองมากขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ต้องหารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการสอนทักษะการเป่าโหวด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

ที่ช่วยพัฒนาทักษะความสามารถและความจำ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2561)

ผู้วิจัยได้ค้นหารูปแบบการเรียนการสอน ที่ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเป่าโหวด จากนักคิดและนักทฤษฎีหลายท่าน เช่น ดาลโครซ ออร์ฟ โคตาย คอมพรีเฮนซีฟ มิวซิเซ็นซิฟ และเดวิส เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนช่วยพัฒนาทักษะการเป่าโหวดได้ตรงกับปัญหาการวิจัย ซึ่งมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย โดยทั้งหมดนี้ต้องเริ่มปฏิบัติจากง่าย ๆ ไปหายาก โดยปฏิบัติทักษะย่อยๆ ให้ได้ก่อนจึงจะนำทักษะทั้งหมดมาเชื่อมโยงกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการเป่าโหวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Devies) เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถในการเป่าโหวด เป็นการวางรากฐานที่เหมาะสมให้นักเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถประสบผลสำเร็จในการเรียน นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้พัฒนาตนเองสามารถสร้างเป็นอาชีพในอนาคตและเป็นการพัฒนาการเรียนดนตรีให้มีความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

3. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

3.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนดนตรีได้เข้าใจในการพัฒนาทักษะการเป่าโหวดและนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม

3.2 นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการเป่าโหวด และเห็นคุณค่าของดนตรีประจำชาติ ร่วมอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/17 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เรียนในรายวิชานดนตรี จำนวน 43 คน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง สำหรับใช้ในการทดลองชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะ 5 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ 1)แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรีเรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ

ของเดวิส ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง 2)แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนดนตรี เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1)ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับข้อสอบหลังเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 2) ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด จำนวน 5 แผน และให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะปฏิบัติในบทเรียน หลังจากศึกษากิจกรรมการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) และได้นำคะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะปฏิบัติของผู้เรียนหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ 3)เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ตามเกณฑ์ (E^1/E^2) 70/70 2)วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตร t-test (Dependent samples) และ 3) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความพึงพอใจที่เป็นแบบประมาณค่า โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลผลคะแนนระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่า (t-test)

5. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 พบว่า การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ เป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียน จำนวน 43 คน

โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ได้ทำการทดสอบและให้คะแนนแบบฝึกทักษะปฏิบัติในแต่ละแผน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ เมื่อทำแบบฝึกทักษะครบทั้ง 5 แผนแล้ว ได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุสุนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	ผลเปรียบเทียบ 70/70
ประสิทธิภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติ (E_1)	43	50	45.98	1.336	91.96	สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2)	43	30	26.95	1.133	89.83	

จากตารางที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทำแบบฝึกทักษะกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.96 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 26.95 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.83 ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด มีประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 มีค่าเท่ากับ 91.96 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2 มีค่าเท่ากับ 89.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 70/70

5.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุสุนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุคุณนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบ การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

รายการ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	เนื้อหาสาระด้านความรู้ของโหวด มีความน่าสนใจ ชวนให้ติดตาม	4.49	0.506	มาก
2.	เพลงที่ใช้ฝึกปฏิบัติมีความยากง่ายที่เหมาะสม	4.35	0.720	มาก
3.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.53	0.667	มากที่สุด
4.	จังหวะและทำนองของบทเพลงที่ใช้ในกิจกรรม มีความสนุกสนาน	4.56	0.590	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะการเป่าโหวดมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.67	0.522	มากที่สุด
6.	สื่อการสอนมีความทันสมัย ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	4.51	0.592	มากที่สุด
7.	การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายตรงกับ ความสนใจของผู้เรียน	4.60	0.583	มากที่สุด
8.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.51	0.592	มากที่สุด
9.	ได้รับทราบการประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรมที่หลากหลาย	4.56	0.548	มากที่สุด
10.	ได้รับการแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน	4.47	0.631	มาก
รวม		4.52	0.595	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุคุณนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52 , S.D. = 0.595)

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุคุณนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีประสิทธิภาพ (E1/ E2) เท่ากับ 91.96/89.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (70/70)

นั่นคือ นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย โดยรวมจากการจัดการเรียนรู้ทักษะการเป่าโหวด ตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 5 แผน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.96 และคะแนนเฉลี่ยจากการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด คิดเป็นร้อยละ 89.83 ความสามารถในการเป่าโหวด นักเรียนได้ฝึกเป่าโหวดจนสามารถบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่ว ทำให้คะแนนสูงขึ้น ทั้งนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระและมาตรฐานกลุ่มสาระศิลปะ รวมถึงหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการ หลักการ เทคนิค แล้วดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้อยึดตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส มีหลักการให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ 2) ขั้นสาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เมื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เสร็จแล้ว ผ่านการวิเคราะห์และตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาจุดบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ก่อนที่จะนำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วันวิสาข์ ภูมิสายดอน (2561) เรื่อง การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 80.82/82.45 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

6.2 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.595) ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เน้นการปฏิบัติทั้งหมด 5 ขั้นตอน โดยขั้นที่ 1 ครูสาธิตการเป่าโหวดที่นักเรียนจะต้องได้ทำทั้งหมดอย่างช้าๆ ทำให้นักเรียนได้เห็นทักษะในภาพรวม เกิดการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 ครูแบ่งทักษะปฏิบัติออกเป็นย่อยๆ ครูสาธิตย่อยแต่ละส่วนก่อน และให้นักเรียนทำตามทีละส่วนอย่างช้าๆ ทำให้นักเรียนได้ฝึกเป่าโหวดทีละนิดอย่างช้าๆ โดยได้ดูตัวอย่างไปด้วย สามารถทำตามได้อย่างถูกต้อง รู้สึกว่าโหวดไม่ได้ยากเกินความสามารถของตนเอง เกิดเป็นความชื่นชอบ เกิดแรงผลักดันให้ตนเป่าโหวดได้สำเร็จ ขั้นที่ 3 ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยไม่มีการสาธิต หากติดขัดจุดใด ครูผู้สอนให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ ทำให้นักเรียนได้ลองผิดลองถูก ฝึกฝนด้วยตนเอง และยังมีครูคอยให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนมีเวลาในการฝึกซ้อมด้วยตนเอง เกิดความมั่นใจ กล้าที่จะแสดงออก ขั้นที่ 4 ครูบอกเทคนิควิธีการแบ่งลม การแบ่งวรรคหายใจ ทำให้นักเรียนเป่าโหวดได้ประณีตและไพเราะมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบเมื่อตนเป่าได้ไพเราะ และขั้นที่ 5 ผู้เรียนเป่าโหวดได้ต่อเนื่องจนจบเพลง และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะทั้งหมดได้สมบูรณ์ สรุปคือขั้นตอนการเรียนรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส ช่วยให้นักเรียนได้เริ่มฝึกจากทักษะง่ายๆ ก่อน มีครูสาธิต เมื่อเริ่มต้นนักเรียนทำได้ทำให้มีความพยายามเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้ มีเวลาฝึกซ้อมด้วยตนเอง จึงกระตุ้นความสนใจและฝึกปฏิบัติจนกระทั่งสามารถเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ได้ จึงเกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น และเกิดความภาคภูมิใจกับผลงาน

ที่สำเร็จ สอดคล้องกับ ยุทธชัย เหลาทอง (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.75 ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

7. องค์ความรู้ใหม่

ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 91.96/89.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (70/70) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.595)

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเป่าโหวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้สอนควรทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิคต่างๆ ก่อนที่จะนำไปใช้ และควรให้คำชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเรียน เพื่อทำความเข้าใจกับผู้เรียน ในขั้นตอนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าใจ และดำเนินการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้สอนต้องเตรียมสื่อและอุปกรณ์การสอนให้พร้อม และเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และมีการเตรียมพร้อมก่อนทำการปฏิบัติการสอน

8.2.2 ผู้สอนควรทำการสาธิตทักษะการเป่าโหวดในภาพรวมก่อนให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ และควรมีการประเมินผลหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการทางด้านทักษะการเป่าโหวดอย่างเป็นระบบมากขึ้น

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการเป่าโหวด โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส กับรูปแบบการสอนแบบอื่นๆ เช่น ทักษะการร้องโน้ต หรือทักษะการแสดงสัญญาณมือ เพื่อหาแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.3.2 ควรมีการวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ เช่น แคน เมโลเดียน เปียโน กีตาร์

9. เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2561). *กิจกรรมดนตรีไทย 100 เปอร์เซ็นต์*. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2564.

จาก <http://www.culture.go.th>

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สพฐ 293/2551)**. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บราลี อินทศรี. (2563). **การพัฒนาทักษะการเป่าลู่เพียงอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวคิดของชูชุกิ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันวิสาข์ ภูมิสายดอน. (2561). **การพัฒนาทักษะการเป่าลู่เพียงอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนนมาลย์ นิมเนตพันธ์ และคณะ. (2553). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทไทยร่มเกล้า.
- เสกสรร พรหมไชยา. (2548). **การเปรียบเทียบทักษะทางดนตรีและผลสัมฤทธิ์ทางดนตรีของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแบบของโซดาน โคคายและคาร์ล ออร์ฟ กับการจัดการเรียนรู้แบบพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

10. คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.กมลรัตน์ ทองสว่าง และนายอภิรักษ์ ภูสง่า อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งถึงวันสำเร็จอย่างเป็นกัลยาณมิตร ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้และขอขอบคุณผู้มีส่วนอุปถัมภ์ช่วยเหลือด้านอื่นๆ ตั้งแต่ที่ผู้วิจัยเข้าศึกษาจนสำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู ขอสำนึกในน้ำใจของท่านเป็นอย่างยิ่ง